

MAGYAR NEMZETI BANK

SAJTÓKÖZLEMÉNY

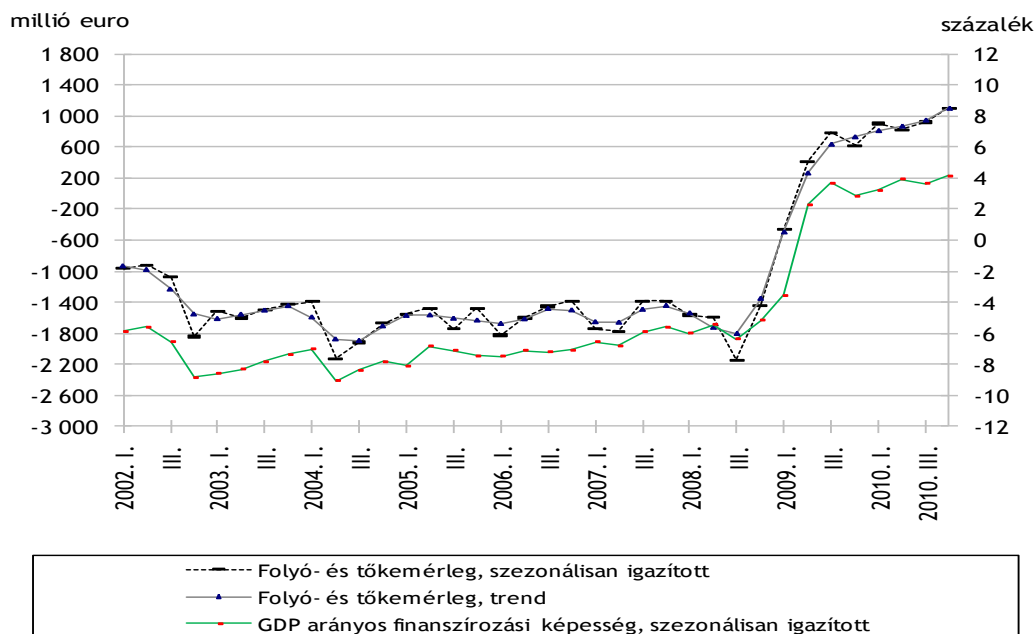
A fizetési mérleg alakulásáról

2010. IV. negyedév

2010 IV. negyedévében¹ a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) 875 millió euro (241 milliárd forint) volt. A szezonális hatások kiszűrésével a finanszírozási képesség a GDP 4,1%-a (286 milliárd forint). 2010-ben a reálgazdasági mérleg többlete továbbra is magasabb, mint a jövedelemhiány. Az áruforgalomban az exportbevételek 2009 elejétől, az importkiadások 2009 második félévétől szezonálisan igazítva rendre meghaladták az előző negyedéves szintet.

1. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely)
és a GDP arányában (jobb tengely)

¹Az MNB a meghirdetett adatközzételi és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2011. március 31-én első alkalommal publikálja a 2010. IV. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosítja a 2008., 2009. éves, valamint a 2010. I-III. negyedéves adatokat (az adatszolgáltatók javított jelentései alapján).

1. táblázat

A fizetésimérleg-statisztika főbb aggregátumainak alakulása

millió euro

	2008		2009					2010				
	I.-IV.n.év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	
I. Folyó fizetési mérleg	-7 774	-549	236	417	228	332	600	627	439	366	2 031	
1. Reálgazdasági tranzakciók	395	531	1 365	1 433	1 392	4 721	1 863	1 850	1 668	1 699	7 080	
1.1. Export	86 558	16 506	17 439	18 377	19 374	71 697	19 315	20 924	21 759	22 767	84 766	
1.2. Import	86 163	15 975	16 074	16 944	17 982	66 976	17 452	19 075	20 091	21 068	77 686	
1.1. Áruk	-565	441	1 011	829	1 089	3 371	1 252	1 223	914	1 286	4 674	
1.1.1. Export	72 739	13 561	14 171	14 653	16 002	58 387	16 008	17 359	17 850	19 158	70 375	
1.1.2. Import	73 304	13 119	13 160	13 824	14 914	55 017	14 756	16 136	16 936	17 872	65 700	
1.2. Szolgáltatások	960	90	354	603	303	1 350	612	627	754	413	2 406	
1.2.1. Export	13 819	2 946	3 268	3 724	3 372	13 309	3 308	3 565	3 909	3 609	14 391	
1.2.2. Import	12 859	2 856	2 914	3 121	3 069	11 959	2 696	2 939	3 155	3 196	11 985	
2. Jövedelem és transzfermérleg	-8 169	-1 080	-1 129	-1 016	-1 164	-4 388	-1 264	-1 222	-1 230	-1 333	-5 049	
2.1.. Jövedelmek	-7 583	-1 027	-1 251	-1 195	-1 275	-4 747	-1 217	-1 458	-1 350	-1 415	-5 441	
2.1.1. Munkavállalók jövedelmei	719	173	170	178	183	704	242	195	185	189	811	
2.1.2. Közvetlen tőkebefektetések jövedelmei	-5 145	-624	-741	-838	-997	-3 200	-991	-1 074	-1 075	-1 135	-4 275	
2.1.3. Portfólió befektetések jövedelmei	-1 640	-220	-354	-203	-183	-960	-179	-295	-183	-193	-849	
2.1.4. Egyéb befektetések jövedelmei	-1 517	-357	-326	-331	-277	-1 291	-289	-285	-278	-277	-1 127	
2.2.. Viszonytalan folyó átutalások	-587	-53	122	179	111	359	-47	236	121	82	392	
-ebből: EU transzferek	318	134	287	347	284	1 052	198	440	312	258	1 208	
II. Tökemérleg	1 016	241	378	308	183	1 109	452	389	439	509	1 790	
-ebből: EU transzferek	921	282	396	348	616	1 641	503	415	456	849	2 222	
III. Pénzügyi mérleg (3+4+5+6)	16 962	4 128	-1 983	2 629	-211	4 562	2 471	172	-1 557	222	1 309	
3. Közvetlen tőkebefektetések	2 809	544	-1 365	-357	735	-443	-385	-354	196	1 123	580	
3.1. Külföldön	-2 087	-284	-623	-241	-790	-1 938	-811	758	-358	-217	-628	
3.1.1. Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	-2 139	-118	-482	-311	-419	-1 329	14	-14	-382	-1 072	-1 455	
3.1.1.1. Részvény és egyéb részesedés	-2 686	-179	-354	-151	-316	-999	-183	115	-273	-843	-1 184	
3.1.1.2. Újrabefektetett jövedelem	547	61	-129	-160	-103	-330	197	-129	-109	-229	-271	
3.1.2. Egyéb tőkemozgás	52	-167	-141	70	-371	-608	-825	773	24	855	827	
3.1.2.1. Követelések	-150	-84	-148	5	-565	-791	-613	807	-13	-87	94	
3.1.2.2. Tartozások	202	-83	7	65	194	183	-212	-34	37	942	733	
3.2. Magyarországon	4 896	828	-742	-116	1 524	1 495	426	-1 112	554	1 340	1 208	
3.2.1. Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	4 598	485	-791	1 331	-2 628	-1 603	679	-1 413	2 234	1 421	2 921	
3.2.1.1. Részvény és egyéb részesedés	3 261	659	683	472	-3 580	-1 766	374	166	1 232	557	2 330	
3.2.1.2. Újrabefektetett jövedelem	1 337	-174	-1 473	859	952	163	305	-1 579	1 002	863	591	
3.2.2. Egyéb tőkemozgás	298	343	49	-1 447	4 153	3 098	-253	301	-1 680	-80	-1 712	
3.2.2.1. Követelések	-2 063	-3 123	22	-602	-30	-3 733	52	-90	699	-297	363	
3.2.2.2. Tartozások	2 361	3 466	27	-845	4 183	6 831	-304	391	-2 379	216	-2 076	
4. Portfólió befektetések	-2 482	-1 583	-1 310	1 721	-2 146	-3 318	2 543	-1 137	-734	-689	-16	
4.1. Követelések	-2 517	-679	33	37	-129	-738	-125	64	-165	-150	-377	
4.2. Tartozások	35	-905	-1 344	1 685	-2 017	-2 580	2 668	-1 201	-569	-538	360	
5. Pénzügyi derivatívák	-671	-1 357	760	1 182	61	646	-28	387	-216	488	631	
5.1. Követelések	7 888	1 441	1 686	1 676	827	5 630	1 021	1 243	1 501	1 154	4 920	
5.2. Tartozások	-8 560	-2 798	-926	-494	-766	-4 984	-1 049	-856	-1 717	-667	-4 289	
6. Egyéb befektetések	17 306	6 523	-68	83	1 139	7 678	341	1 276	-803	-700	114	
6.1. Követelések	-2 075	-126	-820	591	-47	-403	372	76	-479	-114	-145	
6.2. Tartozások	19 381	6 650	753	-509	1 187	8 080	-31	1 201	-325	-586	259	
IV. A nemzetközi tartalékok	-7 676	-3 294	531	-2 645	-77	-5 486	-2 910	-956	1 147	-299	-3 018	

Memorandum:

7. Külfölddel szembeni finanszírozási képesség											
7.1. Felülről számított (folyó és tökemérleg)	-6 758	-309	614	725	411	1 442	1 052	1 017	878	875	3 821
7.2. Alulról számított (pénzügyi mérleg és tartalékok alapján)	-9 286	-833	1 453	16	289	924	439	784	410	77	1 709
7.3. Eltérés (Tévedések és kihagyások egyenlege, NEO)	-2 528	-525	839	-709	-123	-518	-612	-233	-468	-799	-2 112

2. táblázat

A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása (szezonálisan kiigazított adatok)

	2008				2009				2010			
	I. n.év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	231	108	37	129	514	1 095	1 393	1 555	1 808	1 750	1 720	1 748
1.1. Export	22 631	22 442	22 056	19 776	17 387	17 438	18 180	18 899	20 324	20 919	21 531	22 213
1.2. Import	22 144	22 511	21 845	19 514	17 134	16 113	16 606	17 436	18 424	19 128	19 983	20 086
1.1. Áruforgalom	30	-125	-288	-46	325	810	972	1 118	1 197	1 176	1 085	1 243
1.1.1. Export	19 286	19 024	18 408	16 097	14 037	14 081	14 804	15 423	16 567	17 249	18 029	18 466
1.1.2. Import	19 180	19 212	18 705	16 349	13 779	13 230	13 765	14 413	15 483	16 215	16 855	17 278
1.2. Szolgáltatások	241	233	295	225	260	317	415	447	596	555	604	572
1.2.1. Idegenforgalom, egyenleg	293	320	333	356	357	349	416	427	454	480	462	466
bevétel	941	986	1 057	1 076	1 051	1 043	1 038	1 036	1 042	1 041	1 026	1 021
kiadás	626	674	707	700	698	681	624	590	554	542	560	568
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-120	-36	47	-213	-128	6	1	57	254	80	160	158
bevétel	2 279	2 364	2 659	2 462	2 300	2 272	2 368	2 334	2 665	2 540	2 595	2 598
kiadás	2 401	2 444	2 608	2 643	2 421	2 304	2 352	2 285	2 379	2 497	2 421	2 445
2. Jövedelmek	-1 671	-1 729	-2 334	-1 813	-1 137	-1 187	-1 248	-1 221	-1 297	-1 344	-1 373	-1 405
3. Folyó fizetési mérleg	-1 677	-1 733	-2 118	-2 111	-426	21	365	406	613	549	506	534
4. Tökémérleg	56	107	89	764	273	384	291	161	484	395	423	488
5. EU-transzferek (folyó és tőke együttesen)	139	265	278	561	584	641	746	731	850	818	831	934
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	-1 568	-1 598	-2 147	-1 441	-464	415	783	616	902	821	921	1 101

millio euro

A folyó fizetési mérleg összetevőinek alakulása

A folyó fizetési mérleg többlete a szezonálisan kiigazított adatok alapján² a negyedik negyedévben 534 millió euro lett. Szezonálisan igazítva az export és az import szintje, továbbá az áruforgalmi egyenleg kiigazított értéke (1243 millió euro) is meghaladta az előző negyedévi értékeket.

A szolgáltatások bevételi többlete a negyedik negyedévben a szezonális hatásokat kiszűrve 572 millió euro volt, a többlet nagyságrendileg megegyezik az előző három negyedév többleteinek szintjével.

A szolgáltatásokon belül a szezonális hatásoktól megtisztított idegenforgalmi bevételek (1021 millió euro) és kiadások (568 millió euro) is, valamint az egyéb szolgáltatások bevételei (2598 millió euro) és kiadásai (2445 millió euro) is az előző negyedévek szintjén maradtak.

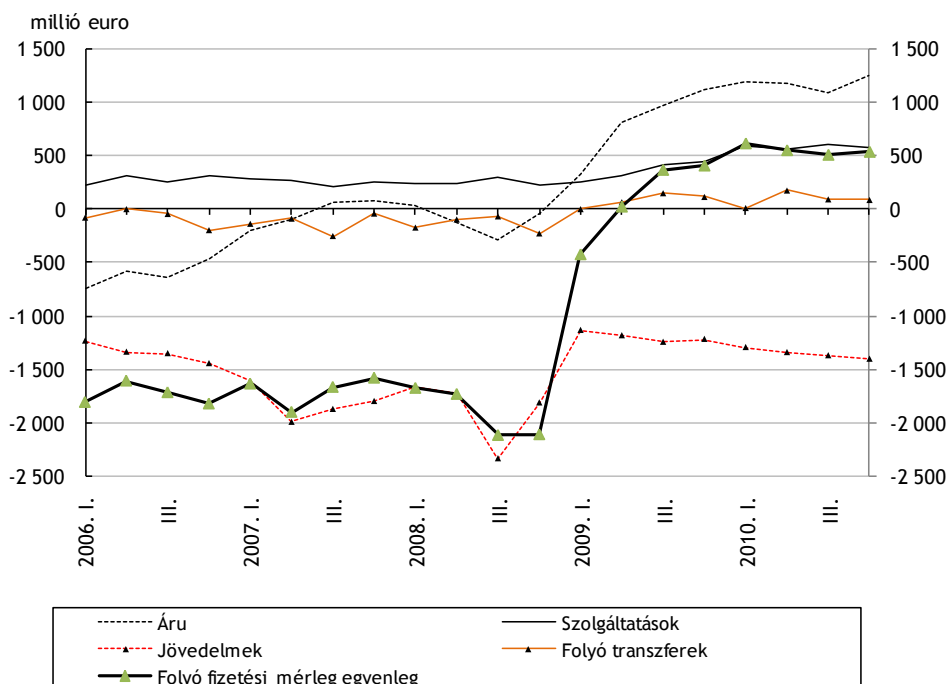
A szezonális hatásoktól megtisztított jövedelmek egyenlege -1405 millió euro volt, a hiány mértéke tovább nőtt a negyedik negyedévben is. A fizetésimérleg-statisztikában a közvetlen tőkebefektetéseken belül az újrabefektetett jövedelem a vállalati éves kérdőívek 2011. szeptemberi feldolgozásáig továbbra is becslés maradt.

Az EU-val kapcsolatos eredményezményes adatokat tekintve szezonális kiigazítás nélkül a folyó transzferek bevételi többlete 258 millió euro, míg a tőkefinanszírozás elszámolt tranzakciók bevételi többlete közel 849 millió euro volt. Az EU folyó-és tőkefinanszírozásokat együttesen igazítjuk, a negyedik negyedéves kiigazított érték 934 millió euró.

² A szezonálisan igazított adatok, részletesebb grafikonok megtalálhatók a honlapon.

2. ábra

A folyó fizetési mérleg egyenlegének főbb összetevői szezonálisan igazítva

A pénzügyi mérleg alakulása³

A közvetlen tőkebefektetéseken belül a negyedik negyedévben a magyarok külföldi közvetlen tőkebefektetés tranzakcióinak egyenlege 217 millió euro, a külföldiek magyarországi közvetlen tőkebefektetés forgalmának egyenlege pedig 1340 millió euro befektetésnövekedést mutatott. A magyarok közvetlen külföldi tőkebefektetéseinél a 217 millió euro nettó forráskiáramlás (befektetésnövekedés) 843 millió eurós részvénybefektetés és 229 millió euro jövedelem újrabefektetés növekedésként (forráskiáramlás), valamint 855 millió euro nettó egyéb tőkebeáramlás (nettó adósságnövekedés) egyenlegeként állt elő. A külföldiek magyarországi közvetlen tőkebefektetéseinél a 1340 millió euro nettó forrásbeáramlás mögött a külföldiek nettó 557 millió eurós részvény és egyéb részesedés növekedése, a külföldi tulajdonosokra jutó 863 millió euro újrabefektetett jövedelem és az egyéb tőkemozgások -80 millió eurós egyenlege áll.

A portfólió befektetéseknél a 150 millió eurós követelésnövekedésből 107 millió euro volt a részvénybefektetések és 35 millió euro a kötvények miatti növekedés. A tartozások 538 millió euróval csökkentek. A legnagyobb tartozáscsökkenés a pénzügyi eszközöknél következett be (642 millió euró). A részvény és egyéb részesedések tartozás növekedése 43 millió euro, a kötvényeké 61 millió euro volt.

Az egyéb befektetések egyenlege 700 millió euró forráskihelyezést mutat. A rövid követeléseknél 665 millió euró a követelések növekedése, a hosszú lejáratú követelések pedig 551 millió euróval csökkentek. A rövid tartozások növekedése 768 millió euro, a hosszú távú forráskihelyezés a negyedik negyedévben 1354 millió euró volt.

A tartalékok, adósságállomány alakulása

2010. december végén a jegybanki tartalékok értéke 33,7 milliárd euro volt. A közvetlen tőkebefektetésen belül elszámolt egyéb tőkét, valamint a pénzügyi derivatívákat nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2010. december végén 50,8 milliárd euro (a GDP arányában 51,6 %)⁴ volt. Az EU-transzferek miatt elszámolt nettó rövid lejáratú követelésként megjelenő állomány 74 millió eurót tett ki, amelyből a rövid lejáratú követelések állománya 1443 millió, míg a rövid lejáratú tartozások állománya 1369 millió euro volt.

³ Az egyes befektetési kategóriák összefoglaló adatait lásd 1. táblázatban. A részletező adatok az MNB honlapján találhatóak.

⁴ Az utolsó négy negyedév euróban számított GDP-je alapján.

3. táblázat

Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya

millió euro

	2008		2009				2010			
	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
1. Követelések	85 937	93 785	95 486	98 625	99 761	105 663	106 638	103 948	106 986	
1.1. Nemzetközi tartalékok	24 040	27 890	26 950	30 603	30 677	33 852	35 174	33 676	33 674	
1.2. Közvetlen tőkebefektetések*	32 724	35 578	36 807	37 061	38 101	39 667	38 593	37 311	39 908	
1.3. Portfólió befektetések	5 987	5 850	7 059	7 868	8 134	8 591	8 086	8 657	9 336	
1.4. Pénzügyi derivatívák	3 643	4 395	3 540	2 723	2 384	2 991	3 865	3 375	2 864	
1.5. Egyéb befektetések	19 543	20 072	21 131	20 371	20 465	20 561	20 921	20 929	21 204	
ebből: eredményszámlátú EU-transzfer elszámolás miatt	791	556	727	904	1 132	821	828	1 150	1 443	
2. Tartozások	191 098	190 428	197 356	202 779	209 270	219 015	212 516	213 166	213 269	
2.1. Közvetlen tőkebefektetések*	81 301	77 755	83 228	84 263	91 057	93 177	87 582	88 915	90 856	
2.2. Portfólió befektetések	41 506	36 837	39 678	44 889	43 463	49 359	43 995	45 460	43 159	
2.3. Pénzügyi derivatívák	4 511	5 921	3 447	3 347	2 980	3 384	4 959	4 229	4 364	
2.4. Egyéb befektetések	63 780	69 915	71 004	70 280	71 770	73 095	75 980	74 562	74 889	
ebből: eredményszámlátú EU-transzfer elszámolás miatt	1 182	1 629	1 982	2 028	1 664	1 625	1 276	1 489	1 369	
3. Nettó tartozás (2-1)	105 161	96 643	101 870	104 154	109 510	113 352	105 878	109 218	106 283	
ebből: eredményszámlátú EU-transzfer elszámolás miatt	391	1 073	1 254	1 124	532	804	448	339	-74	

Memorandum:/**

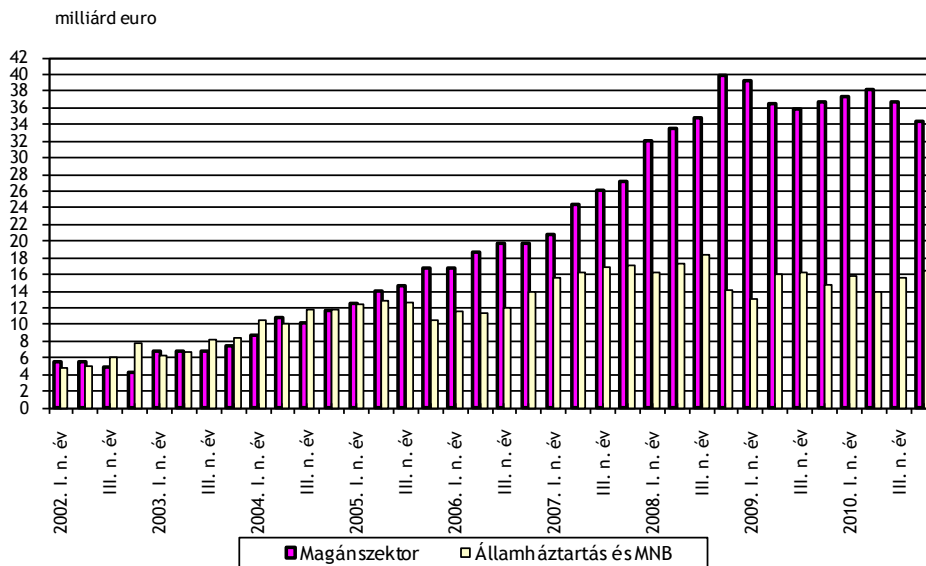
4. Bruttó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	99 240	101 907	102 668	104 514	104 064	108 889	109 526	108 285	107 046
4.1. Államháztartás és MNB	39 478	41 987	44 108	47 894	47 080	50 738	50 033	50 277	52 087
4.2. Magánszektor	59 762	59 921	58 561	56 620	56 984	58 151	59 493	58 008	54 959
5. Nettó adósság (közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül)	54 080	52 158	52 604	52 035	51 424	53 117	52 123	52 384	50 834
5.1. Államháztartás és MNB	14 189	13 006	16 019	16 210	14 735	15 720	13 993	15 644	16 524
5.2. Magánszektor	39 891	39 152	36 585	35 825	36 689	37 397	38 130	36 741	34 309

* A befektetés iránya szerinti bontásból a követelések, illetve tartozások külön csoportosítva.

** Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza a tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

3. ábra

Magyarország nettó adósságállománya (FDI egyéb tőke nélkül)*, 2002-2010

* Az *External Debt Statistics: Guide for Compilers and Users* kiadvánnyal összhangban az adósság nem tartalmazza a tulajdonosi részesedést és a pénzügyi derivatívákat.

Az adatrevíziók alakulása a felülvizsgált időszakban

A 4. és 5. táblázat összefoglalja a revideált időszakban (2008., 2009. év és 2010. I-III. negyedév) bekövetkezett változásokat. Ebben az időszakban csak ún. normál revízió történt, az adatszolgáltatók módosításait, javításait vezették át a statisztikán. Március 31-én első alkalommal közöljük a közvetlen tőkebefektetések 2009. éves ország- és ágazati bontásos adatait. A változásokat bemutató 4. és 5. táblázatokból jól látszik, hogy a vállalati éves kérdőívekből származó előző év szeptemberben, először publikált adatokon az ellenőrzések és a vállalatok javításai folytán még nagyobb revíziók történnek. Ezért is alakítottuk ki azt a publikációs rendet, hogy ugyan az aggregált adatokat már szeptemberben (a

tárgyét követő 9. hónap végén) publikáljuk, az ország- és ágazati bontásos adatokat csak a tárgyét követő 15. hónap végén. 2008-ra vonatkozóan már csak néhány esetben történt revízió.

4. táblázat

A tranzakció egyenlegek változása az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül)

millió euro

	2008	2009	2010. I-III.név
1. Áruk	0	19	-4
2. Szolgáltatások	0	-16	42
3. Jövedelmek	-11	754	1
4. Viszonyatlan folyó átutalások	10	5	1
I. Folyó fizetési mérleg (1+2+3+4)	-2	761	39
II. Tőkemérleg	0	-73	0
III. Pénzügyi mérleg (5+6+7+8)	8	-329	-279
5. Közvetlen tőkebefektetések	8	-285	65
Közvetlen tőkebefektetések külföldön	8	-229	318
Részvény és egyéb részesedés	-3	-77	281
Újrabefektetett jövedelem	11	-156	21
Egyéb tőke	0	4	16
Közvetlen tőkebefektetések Magyarországon	-1	-56	-253
Részvény és egyéb részesedés	0	560	-215
Újrabefektetett jövedelem	1	-635	2
Egyéb tőke	-2	20	-40
6. Portfólió befektetések	0	0	-29
7. Pénzügyi derivatívák	0	-13	0
8. Egyéb befektetések	0	-32	-315
Követelések	0	-52	-19
Tartozások	0	20	-296
IV. Tévedések és kihagyások egyenlege	-6	-359	240

5. táblázat

Az állományok és néhány makrogazdasági mutató változása az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül)

millió euro

	2008	2009	2010. I-III.név
1. Közvetlen tőkebefektetések (nettó tartozás)	48	243	1 559
Közvetlen tőkebefektetések külföldön (nettó követelés)	-47	-339	-1 261
Részvény és egyéb részesedés	-47	-478	-810
Egyéb tőke	0	138	-450
Közvetlen tőkebefektetések Magyarországon (nettó tartozás)	1	-96	298
Részvény és egyéb részesedés	0	216	-4
Egyéb tőke	-1	312	-302
2. Portfólió befektetések (nettó tartozás)	0	0	-273
3. Pénzügyi derivatívák (nettó tartozás)	0	-31	0
4. Egyéb befektetések (nettó tartozás)	0	-155	-396
Követelések	0	174	139
Tartozások	0	19	-257
Bruttó adósság*	0	19	-530
Nettó adósság*	0	-155	-669
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	0,0%	0,8%	0,1%
Bruttó adósság a GDP százalékában*	0,0%	0,0%	-0,7%
Nettó adósság a GDP százalékában*	0,0%	-0,2%	-0,9%

* A közvetlen tőkebefektetés egyéb tőke nélkül.

A pénzügyi válság miatti ingadozások következtében a szezonális igazítás eredményei a szokásosnál több bizonytalanságot hordoznak.

A nemzetközi irányelveknek megfelelően a szezonális kiigazítás során a revízió csökkentése érdekében a megfelelő diagnosztikájú kiigazítások modellbeállításain általában egy évig nem változtatunk. Egy év elteltével azonban az összes idősorra felülvizsgáljuk a beállításokat, a paramétereket, és kiválasztjuk a legjobban megfelelőt. A 2010. első negyedéves adatok publikálásával egy időben meghatároztuk az idősorok új modellbeállításait, és ezt fixáltuk az év hátra lévő részére. Ezen csak akkor változtatunk, ha a kiigazítás diagnosztikai elromlanak, és emiatt kell új beállítást alkalmaznunk. Az egyes idősorok beállításait, paramétereit lásd a honlapon a grafikon készletnél.

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően - a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák.

2011. június 30-án teszi közzé az MNB a 2011 első negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint a 2010 I-IV. negyedéves adatok revízióját.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A statisztikai sajtóközlemény célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek megtalálhatók a www.mnb.hu honlapon.

Részletes táblázatok: [Fizetési mérleg](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani megjegyzések](#)

Grafikon készlet: [Grafikonok](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu